

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
ORIEL HUGUET, director general
ESTHER CARALPS, directora de màrqueting i comunicació
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**CAL CORREGIR L'EFECTE SEU'
DELS IMPOSTOS DE MADRID**

Ramon Tremosa
i Balcells



Professor de teoria econòmica a la
Universitat de Barcelona
www.ramontremosa.com

EN SÍNTESI

S'han de
posar
d'acord

Quants impostos paguem?

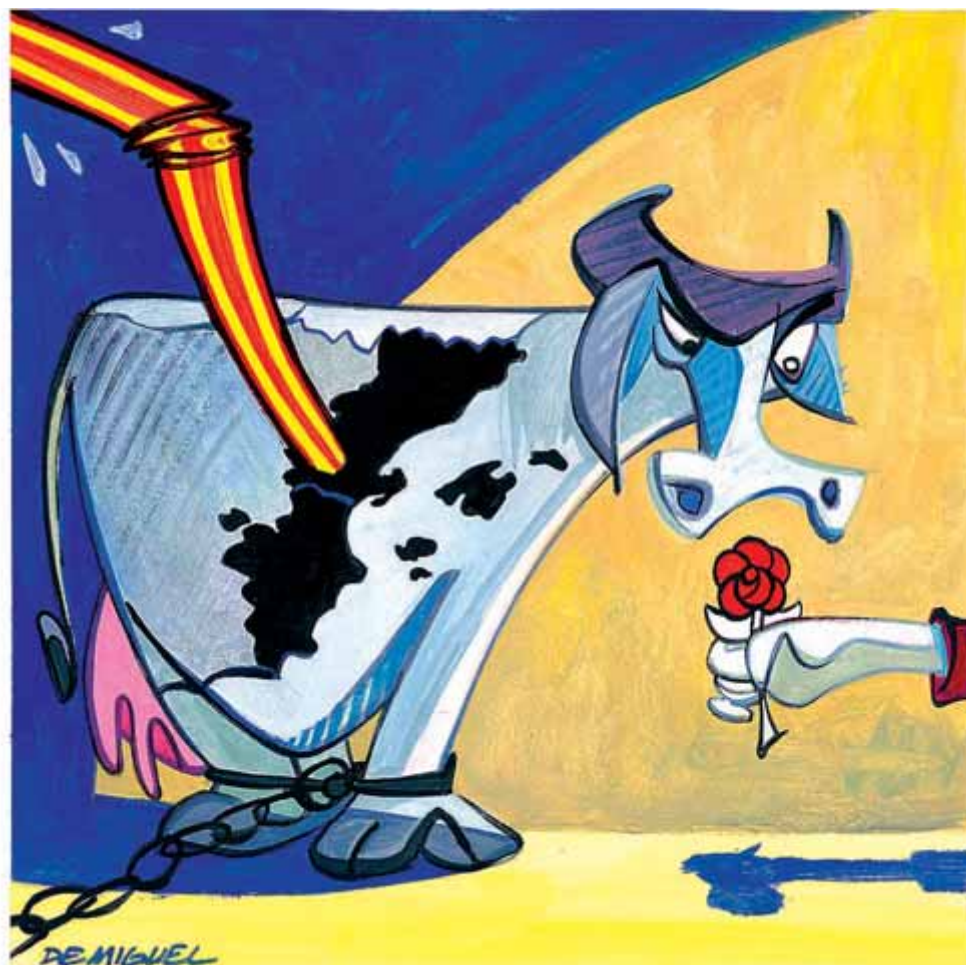
El ministeri d'Economia acaba de publicar al seu web les recaptacions d'impostos per comunitats autònomes relatives a l'any 2004. Ja era hora! Després de sentir a dir durant tant de temps que "són les persones i no els territoris els que paguen impostos", apareix per fi aquesta informació, que aporta llum ara que s'està negociant el nou model de finançament. Des que el diari *El País* va publicar el passat 23 de febrer que l'any 2004 l'Agència Tributària havia recaptat 138.668 milions d'euros, he estat seguint dos diputats catalans al Congrés (no pas d'aquell grup que a Madrid vota diferent que a Catalunya) perquè obtinguessin aquest detall territorial sense èxit. Poc abans de Nadal, però, rastrejant el web del ministeri, he topat amb aquesta informació.

NO HI HA INNOCÈNCIA EN LA DISTRIBUCIÓ territorial que ara se'ns presenta, d'uns impostos estatals del 2004 que equivalen a 23,1 bilions de pessetes, amb un increment del 8,4% respecte de 2003. Segons les dades del ministeri d'Economia, que el setmanari *El Temps* publicarà dilluns vinent, la comunitat de Madrid hauria pagat 61.597 milions d'euros, és a dir, el 44,4% de tots els impostos espanyols. Aquest percentatge és molt superior al pes de l'esmentada comunitat en relació al total estatal de superfície (2%), població (15%) o PIB (17,43%). Aquest fenomen, pel qual a la capital del país es recapten molts més impostos del que correspon al seu pes econòmic, es coneix com a *efecte seu* i és propi de països on totes les grans empreses tenen la seu a la capital.

CATALUNYA HA PAGAT 29.346 MILIONS D'EUROS l'any 2004 segons el ministeri d'Economia, el País Valencià 10.922 milions i les Illes Balears 2.082 milions. Si es procedeix a corregir o depurar l'*efecte seu* dels impostos de Madrid, però, els impostos que pagarien aquestes tres territoris serien molt més elevats, ja que en ells s'hi genera el 30% del PIB espanyol i el 40% de les exportacions estatals.

UNA MANERA DE DEPURAR L'EFECTE SEU de Madrid consisteix a repartir entre els altres territoris l'excés d'aportació d'impostos de la capital a partir dels percentatges de participació en el PIB estatal. Això es fa, per exemple, en el càlcul de les balances fiscals. Si Madrid genera el 17,43% del PIB espanyol, es considera que Madrid genera també el 17,43% de tots els impostos, no el 44%. Així, Madrid no pagaria 61.597 milions esmentats, sinó 24.175 milions (17,43% de tots els impostos estatals), de manera que al 2004 serien 37.421 milions d'euros (la diferència) els que s'haurien de repartir entre les altres autonomies. Aplicant la hipòtesi més favorable per a Madrid (que sigui també inclosa en la distribució d'aquests 37.421 milions), Catalunya hauria pagat 36.243 milions l'any 2004, el País Valencià 14.566 milions, les Illes Balears 3.010 i Madrid 30.699 milions.

REPSOL ÉS UNA GRAN MULTINACIONAL amb centres de producció a Catalunya, que consumeix infraestructures i serveis públics que subministra la Generalitat. Si aquesta participés en l'impost de societats de Repsol podria fer front amb més sufi-



CARLES DE MIGUEL

“Aquest fenomen, pel qual a la capital del país es recaptin molts més impostos del que correspon al seu pes econòmic, es coneix com a ‘efecte seu’ i és propi de països on totes les grans empreses tenen la seu a la capital”

ciència financera al cost dels serveis esmentats. Si es considera, però, com fa el ministeri d'Economia, que Repsol només tributa a Madrid, permetent així que es digui que els seus impostos són impostos pagats només pels madrilenys (*Esperanza Aguirre dixit*), ja hem perdut abans de començar un dels principals llençols en la negociació del nou finançament. I s'entén molt bé perquè Pedro Solbes diu que l'IVA i l'impost de societats són irrenunciabls per a l'administració central.

A ALEMANYA ÉS LA CONSTITUCIÓ LA QUE FIXA el percentatge de participació en l'impost de societats així com també criteris de repartiment, que tenen en compte tant la seu fiscal com els centres de producció. Juntament amb les agències tributàries dels Estats federals, que recaptin

tots els grans impostos, l'ordenament jurídic defensa el govern feble (els lands) davant del govern fort de Berlín. Si això s'apliqués aquí s'evitaria una possible guerra de seus entre territoris, que se sol argumentar en contra de tota descentralització fiscal. Si és menys important on té la seu fiscal l'empresa disminueixen les temptacions del president de torn de canviar-la de lloc. Ara que Repsol és presidida per Antoni Brufau, per exemple, aquest podria voler traslladar-la a Mollerussa (moltes multinacionals americanes tenen la seu social al poble on el seu fundador o president jugava de petit); o que quan torni a manar l'Alfonso Cortina de torn la ubiqui un altre cop a Madrid.

EN QUATRE SETMANES EL MINISTERI TINDRÀ també les recaptacions del 2005. Abans de parlar de quins percentatges d'impostos hem de disposar en el futur, caldria respondre a la simple però transcendental pregunta de "quants impostos paga Catalunya". De la necessitat de corregir l'*efecte seu* dels impostos de Madrid en va parlar alguna vegada el conseller Castells, quan defensava la proposta del govern català de limitar al 50% el percentatge de tots els impostos de Catalunya que es podia emportar el govern central. I és que per examinar els avenços que pot suposar el nou Estatut caldrà estar atents també, a més de què queda de l'agència tributària de Catalunya, de la capacitat normativa concreta o de si s'eliminaran les transferències de l'Estat a la Generalitat, a veure quins impostos considera el govern espanyol que paga el territori de Catalunya.

Marçal
Sintes



Les paraules de Mena Aguado formen part dels moviments que des de fa temps es produeixen en els poders de l'Estat contra Zapatero amb motiu de l'Estatut català. No crec que a aquestes alçades de la pel·lícula ningú s'empassi que el general va llançar la seva amenaça perquè va ser el primer que se li va acudir. Tot plegat fa pudor d'operació àmplia i dissenyada amb cura per dinamitar l'Estatut o fer que, si n'hi ha, constitueixi una colossal estafa a Catalunya. Les pressions van dirigides al PSOE però també a Catalunya. Pretenen que a la societat catalana i als seus representants polítics els agafin l'habitual tremolor de cames. Alguns ens coneixen, pel que sembla, millor del que ens pensem. Empren els espantalls del repertori tradicional per acoquinat especialment CiU i ERC. Naturalment, desconec el desenllaç de l'assumpte, però apostaria que per poc que poguessin tant els de Mas com els de Carod-Rovira dirien que sí, pactarien amb el PSOE. O sigui: els cal que els socialistes facin alguna concessió apreciable que els permeti argumentar davant els ciutadans que l'Estatut aprovat val la pena. El problema és que les concessions no arriben. I que potser no arriben perquè no han d'arribar. En aquest escenari, és obligat que CiU i ERC dialoguin i blindin un acord sobre els motius que portarien a la retirada de l'Estatut. Altrament la desconfiança i la competència que presideixen les relacions entre les dues formacions —el sopar de l'altre dia entre membres de les dues direccions no ho va arreglar— pot tenir uns costos sense precedents per a elles i per al conjunt del país.

m.sintes@hotmail.com